

SVAKI NAROD IMA SVOJU OBEĆANU ZEMLJU

„Samo još danas Ahmede, samo još danas, sutra će biti bolje, ako Bog da“, govorio je Ibrahim svome desetogodišnjem sinu dok su prelazili hladnu februarsku riječicu usred nedođije.

Koliko li je samo puta ovu rečenicu Ahmed čuo u posljednje dvije godine, ni sam više ne zna, ali odgovor bi uvijek bio isti:

„Ako Bog da babo.“

Ni sam Ibrahim nije vjerovao u ove riječi, ali znao je da mora biti jak zbog Ahmeda. Već je prošlo dvije godine otkako su njih dva napustila domovinu i krenuli put nepoznatog, put boljeg, makar ga je Ibrahim tako nazivao.

Da su Bog dao njih dva jedini muhadžiri koji traže bolje sutra.

Čitave porodice, od dva do dvadeset članova, i beba i starac, i obrazovano i neobrazovano, i učenik i učitelj, svi su izgledali isto s cijelim svojim imetkom vlastoručno spakovanim u ruksaku na leđima.

Eh, da su makar Ibrahim i Ahmed imali šta staviti u svoje torbe, da su makar imali torbe.

Ne, njihov imetak se sastojao od onog što su imali na sebi onog dana kad je zalutala granata pogodila porodičnu kuću, kuću u kojoj se nalazio njihov cio imetak – Ahmedova majka i dvije sestre.

Ahmed se to baš to jutro iskrao iz kuće, a Ibrahim ga je otišao potražiti. Ratno je stanje, zna Ibrahim da svakog trena može ostati bez svega što mu znači u ovom životu, ali vjeruje da se sve dešava s razlogom. Ne kudi sudbinu. Zna da je Onaj gore odredio onako kako je najbolje za njega. Nikad to nije radio. Čak ni kad je pokopavao tijela supruge i dvije kćerke. Koliku snagu je taj dan imao samo on i Onaj koji ih je pozvao nazad k sebi to znaju. Ali i u tim trenucima, kada bi svako poludio i kao razjareni bik rušio sve pred sobom, Ibrahim spas pronalazi kod svoga Gospodara.

„Elhamdulillah, to je Tvoja volja, Tebi su bile draže i znam da ćeš ih Ti bolje čuvati od mene.“

Morao je ostati pribran, zbog njega, zbog Ahmeda. On mu je ostao sve u životu. A bio je prkosan, neko ko nikad ne bi napustio svoje ognjište i otišao daleko od njega.

Nisu prošla ni dva dana od ovog nemilog događaja, a Ibrahim s Ahmedom odluči krenuti ka Europi.

Prije rata Ibrahim je radio kao automehaničar i bio je jako cijenjen u svome poslu, zato odluči da novi život grade daleko od ratne strave i užasa.

A opet, činio je to samo zbog njega, zbog cijelog Dunjaluka kojeg mu je predstavljao Ahmed.

Prvih par dana put je bio lagan, Ibrahim je imao nešto novca, pa su put prelazili autobusom.

Međutim, ubrzo ostaše bez novca.

Tada njih dva krenuše pješice.

Dnevno su prelazili po dvadesetak kilometara, a spavali su gdje su stizali, od napuštenih urušenih objekata, do šatora koje su humanitarne organizacije postavljale za njih.

Često bi Ibrahim plakao noću, ali samo onda kad je bio ubijeđen da Ahmed spava čvrstim snom.

Da li je možda pogriješio kad se odlučio na ovo suludo putovanje? Koliko li se samo puta ovo zapitao.

Ali vjera u Boga ga je održala jakim, vjera mu je davala snagu. Znao je da ga se iskušava, ali nije htio posustati u svojoj misiji, a ona je sad predstavljala samu borbu za goli život.

„Ne brini se, babo, sutra će biti sve bolje, ako Bog da“, sad je Ahmedu postala navika da zabrinutom ocu govori ove riječi.

A Ibrahim bi se tad osmijehnuo, bivalo mu je lakše, makar malo.

Ponekad su znali izgubiti orijentaciju u vremenu i prostoru, ali uvijek su nastavljali dalje.

Njihove noge i ruke su odavno pokazivale znakove iscrpljenosti, a Ibrahimova plućna bolest se pogoršavala iz dana u dan.

Ali kao i uvijek jedna misao mu je na pameti - Ahmed.

Ko li će se brinuti za dječaka ako se njemu nešto desi?

„Ustaj Ibrahim! Danas je novi dan. Ako Bog da ovaj će biti bolji od prethodnog“, govorio je sebi u njedra dok je spremao improvizirani šator kojeg je pronašao prije par nedjelja na jednoj livadi. Bit će da ga je neko od pređašnjih muhadžira ostavio u žurbi.

Dok je Ibrahim spremao stvari za ponovni polazak, Ahmed je sjedio pod obližnjom krošnjom i gledao prema nebu.

„Znaš babo, sinoć sam sanjao mamu, Rukaju i Umihanu kako sjede ispod krošnje jednog lijepog drveta, a pokraj njih protječe rijeka, čista tako da joj možeš vidjeti samo dno. Vesele su. Smiju se. Onda me Umihana ugledala. Kaže mi: “Braco, dođi s nama da se igraš, ovdje je prelijepo. Niko nas ne uznemirava. Nema granata, nema rata. Samo nam nedostajete ti i babo. Dođi sad!“

Ja krenuh, ali majka mi tad reče da stanem i da se odmah vratim. Zaplakah, ali poslušah je. Onda se naglo trgoh i san mi iščeznu. Ponovo sam snažno sklopio oči da nastavim sa snom, ali nisam uspio.“

Dok je pričao san ocu, Ibrahimove oči su postale jezero suza koje su samo kliznule niz njegovo lice, jedna za drugom.

Snažno zagrlj Ahmeda i zapalaka.

„Babo, zašto plačeš?“

„Od radosti sine, od radosti. Veselim se što si ih vidio sretno.“

„A zašto me majka zaustavila? Taman sam krenuo prema njima. Zar ne želi da ja budem sretan?“

„Ne znam sine, ali znaš da je majka uvijek znala šta je najbolje za tebe i da te uvijek najviše voljela.“

A znao je Ibrahim zašto ga je zaustavila, znao je da još uvijek nije vrijeme da se njih četvereno ponovno sretnu. Srest će se jednog dana, znaju to obojica.

Krenuli su dalje, ali Ahmedov san Ibrahim nikako nije mogao izbaciti iz glave, sve dok ne dođe u prvo veliko izbjegličko naselje.

Čitav grad preplavljen ljudima koji su napustili svoja ognjišta. Odmah po dolasku Ibrahim i Ahmed bivaju podvrgnuti medicinskom tretmanu. Ibrahimovo stanje se značajno pogoršalo u posljednje vrijeme, ali je skrivao svoju bol pred Ahmedom, a dječakova stopala su usljed silnog hodanja počela dobijati tamniju boju, pa su oba zbrinuta.

Međutim, usljed nedostatka bolničkih kreveta i činjenice da su medicinari smatrali da teže oboljeli bolesnici imaju prednosti nad ostalima, oni bivaju primorani napustiti bolnicu i smjestiti se u obližnji izbjeglički kamp.

„Je li ovo Europa babo? Jesmo li napokon stigli?“, upita Ahmed.

Ibrahim je samo nijemo ćutao i gledao negdje u daljinu.

Dječak poslije kraće pauze ponovo upita isto pitanje.

Ali opet ne dobi odgovor od oca.

I jeste bila Europa. Dvogodišnji Ibrahimov san je napokon postao java, ali ne onakva kakvom se Ibrahim nadao, a ni većina njegovih zemljaka. Već u prvim danima boravka primjeti on nešto što ga je skrhalo. Civilizacija ovdje ne vlada. Mladi ne poštuju starijeg, muškarac ne propušta trudnu ženu u redu s hranom, neprestani su fizički obračuni koji nerijetko završavaju tragično...

Ibrahim to posmatra sa strane. Ne upušta se u konflikte, iako je imao par neugodnih situacija. Ali on ima Ahmeda, on mu je jedini zaštitnik na ovom svijetu.

No, treći dan od prispjeća u kamp desi se nešto što Ibrahima razljuti. Njegova rezervna majica i hlače su nestali, kao i Ahmedove patike. Razumije Ibrahim situaciju svijeta kojim je okružen i zna da vlada neimaština, pobogu, pa i sam je siromah, ali ne razumije zašto uzimati tuđe kad se obuća i odjeća besplatno dijele u kampu. Ta nepravda među njima, ti pojedinci koji kvare ugled onog poštenog napaćenog porodičnog čovjeka, to njega najviše boli. Ti pojedinci zbog kojih su izbjeglice svakodnevno izložene medijskom maltretiranju i ponižavanju na osnovu kojeg ih se predstavlja kao barbarska plemena, kao životinje. Počele su se iznositi i neistine o njima, izmišljati kojekakvi napadi i krađe, ali zna Ibrahim da su oni sami sebi krivi.

Zbog toga on odluči da je vrijeme da sa sinom nastavi svoje putovanje. Odlučio se krenuti ka granici sljedeće države. Ahmed više nije imao snage da hoda, pa ga je Ibrahim nosio na leđima.

Nakon par sati hoda, njih dva stadoše da se malo odmore. Već je i ljeto stiglo, žarko julske Sunce im je otežavalo kretanje. Opet se Ibrahim baca u svoje misli. Polako popušta njegov sabur koji je ogledalo njegove duše. Počinje da sumnja u pozitivan ishod svog pohoda.

Prisjeća se prošlih vremena. Pred očima su mu hanuma i kćerke. Ni ne primjećuje da mu se suze iskradoše i potekoše niz zabrinuto lice. Sklapa oči. Ulazi u kuću. Na stolu spremljena večera. Odmah s vrata mu u susret poletješe kćerkice. Iz džepa vadi slatkiše. Grlu ženu. Smijeh. Radost. Otvara oči. Sve nestaje. Pogleda Ahmeda. Grlu ga. Kreću dalje.

Ibrahim pada na koljena. Diže ruke ka nebesima. Zahvaljuje Bogu. Ispred njih je grad. Prvi veliki otkako putuju.

Hodeći putem primjećuje Ibrahim kako ga prolaznici čudno posmatraju. Najednom, vriska na obližnjem mostu. Njih dva potrčaše ka tom mjestu, a kad tamo stigoše, zatekoše prizor koji će ostati duboko urezan u njihovu pamćenju. Urlik izbezumljene žene koja gleda prema rijeci, te rulja koja spokojno stoji i mobilnim uređajem bilježi njenu bol. Nije puno vremena trebalo da Ibrahim shvati šta se desilo. Dijete je u vodi. U trenutku mu kroz glavu prođoše kćerke koje je izgubio. U idućem trenu čuje se pljusak i Ahmedov povik: „Babo!“

Međutim, babe nigdje. Nestao u dubini. Ahmed se nadvio nad ogradu i gleda u tačku u kojoj se Ibrahimu gubi svaki trag. Tišina. Neizvjesnost. Nada.

„Eno ih!“, povika neko od posmatrača.

I stvarno bijaše Ibrahim. Plivao je i za sobom vukao malu djevojčicu. Kasnije će reći da je u njoj vidio svoju Rukaju. Djevojčica je izgubila svijest, tako da je Ibrahim, čim ju je izvukao na obalu, počeo oživljavati.

U idućem času oko njih se napravi obruč sačinjen ljudima.

„Hajde, diši! Ne mogu te ponovo izgubiti. Diši!“, uzvikivao je Ibrahim dok je djetetova majka samo nijemo stajala pokraj njih.

Odjednom se djevojčica zakašlja i izbacila manju količinu vode.

Ibrahim ničice pade na koljena.

„Hvala ti Gospodaru, hvala ti što si dozvolio da je ovaj put spasim“, jecajući je izgovarao dok su ga prisutni samo gledali.

Naslov u sutrašnjem izdanju dnevnog tiska je glasio: „IZBJEGLICA- HEROJ!“

Taj Ibrahimov spasilački čin će im zauvijek promijeniti živote. Naime, otac djevojčice je vlasnik više autosalona, te Ibrahimu nudi posao automehaničara i smještaj u jednoj od svojih kuća.

Ibrahim prihvati ponudu.

Prođoše dani, mjeseci, godine. Steče Ibrahim veliko bogatstvo svojim radom. Ahmed više nije dječak. Završio je školu, oženio se, stekao obitelj.

Rat je već odavno minuo. Migracije prestale.

Tako prođe idućih trideset godina. Niti jedan dan se nisu razdvajali. Sve do dana kada su se rastali samo privremeno. Osjeti Ibrahim da mu se bliži kraj, pa želi sinu poručiti još pokoju stvar:

„Sine, sinoć sam usnio predivan san. Sanjao sam ih, po prvi put. Zovu me da im dođem. Rekoše mi da će danas poslati jednog gospodina po mene. Oba znamo šta to znači. Tebe zadužujem jednu stvar. Vрати me nazad kući, kod njih. U ovih trideset godina nije prošao niti jedan dan, a da se nisam poželio vratiti. Nikad ti to nisam rekao. Vidio sam koliko si sretan ovdje, pa ne htjedoh da ti to saopštım. Kismet, šta ćeš?“, izgovorivši to njegova glava samo klonu u stranu, a plemenita duša poletje u visine.

Ahmed ispuni očevu posljednju želju. Očevu tijelo pokopa u rodnom kraju, a i on se s porodicom vrati i sagradi kuću, na istom onom mjestu gdje je nekoć Umihana čuvala svoje igračke.

Sudbina, šta ćeš?

Medin Islamović, student IV godine Pedagoškog fakulteta u Bihaću

Prva nagrada